

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

16 iulie 2019

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:
președinte -
judecători

Timofti Vladimir
Toma Nadejda
Țurcan Anatolie
Cobzac Elena
Boico Victor

judecând, fără citarea părților la proces, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Pasat Liliana, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 14 noiembrie 2018, în cauza penală în privința lui

Șișcanu Alexandru XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 09.09.2016 – 28.06.2018;*
2. *Instanța de apel: 30.07.2018 – 14.11.2018;*
3. *Instanța de recurs: 06.02.2019 – 16.07.2019.*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 28 iunie 2018, Șișcanu Alexandru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 42 alin. (3), art.352 alin.(3) lit. d) Cod penal la 5 (cinci) ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art.90 alin.(1) Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei pe termen de probă de 4 (patru) ani.

În baza art.90 alin.(6) lit. a) Cod penal, Șișcanu Alexandru a fost obligat să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent.

2. Pentru a pronunța sentința prima instanță a constatat, că Șișcanu Alexandru, cooperând cu Diaconu Vasile XXXXX și Struța Octavian XXXXX, care împreună cu două persoane neidentificate de organul de urmărire penală, acționând ilegal în scopul întoarcerii mijloacelor bănești de la Șciuric Vitalie, i-a organizat pe Diaconu Vasile și Struța Octavian și cele două persoane neidentificate de organul de urmărire penală, astfel participând în calitate de organizator la săvârșirea de către ultimii a infracțiunii de samavolnicie, adică exercitarea unui drept legitim sau supus în mod arbitrar în privința lui Șciuric Vitalie în următoarele împrejurări.

În una din zilele lunii octombrie 2014 inculpatul Șișcanu Alexandru XXXXX, aflându-se în or. Moscova, Federația Rusă, unde activa la o întreprindere, în urma unui conflict apărut dintre el și Șișciuric Denis XXXXX, care la acel moment efectua lucrări de construcție la un obiect de construcție împreună cu membrii familiei sale - Șișciuric Vitalie, Șișciuric Corneliu și Șișciuric Igor, și care nu au dorit să se achite cu el pentru serviciile prestate, Șișcanu Alexandru XXXXX, urmărind întoarcerea mijloacelor bănești la Șișciuric Vitalie, i-a instigat și organizat pe Diaconu Vasile Ion, Struța Octavian la comiterea unei samavolnicii în privința lui Șișciuric Denis Vitalie și membrilor familiei acestuia, ca urmare la 27.10.2014 aproximativ la ora 12:00 Diaconu Vasile, Struța Octavian și alte două persoane neidentificate, intenționat au deconectat lumina electrică în apartamentul XXXXX, mun. Bălți de la blocul de distribuire a electricității amplasat în scara casei, după care, așteptând ca cineva din locatari să deschidă ușa de la apartamentul în cauză, contrar voinței proprietarilor au intrat în interiorul acestui apartament și, presupunând că au un drept legal de recuperare a banilor, în mod arbitrar și contrar ordinii stabilite de legislația R. Moldova în vigoare, aplicând violență nepericuloasă, Diaconu Vasile i-a aplicat Valentinei Șișciuric mai multe lovituri cu pumnul în regiunea capului, cauzându-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr.839 din 29.10.2015 leziuni corporale ușoare, apoi au luat bani în sumă de 12950 euro, echivalentul a 240352 lei, pe care i-au transmis lui Diaconu Vasile care, ulterior, prin intermediul finului său Tomița Ion XXXXX i-a transmis în Federația Rusă lui Manciu Sergiu, care urma să-i transmită lui Șișcanu Alexandru, pricinuind, astfel, părților vătămate prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 42 alin.(3), art. 352 alin.(3) lit. d) Cod penal - *participarea în calitate de organizator la săvârșirea infracțiunii, samavolnicia, adică exercitarea unui drept legitim sau presupus în mod arbitrar, prin încălcarea ordinii stabilite, însoțită de aplicarea violenței nepericuloase pentru viață sau sănătate soldate cu daune în proporții deosebite de mari.*

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către procuror și de inculpatul Șișcanu Alexandru.

3.1. Procurorul a solicitat casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, de prima instanță, prin care Șișcanu Alexandru să fie declarat vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(3), art. 352 alin.(3) lit. d) Cod penal și stabilită pedeapsa sub formă de 4 ani închisoare regim semiînchis, cu menținerea măsurii preventive până la intrarea sentinței în vigoare.

În susținerea solicitării sale, acuzatorul de stat a invocat blândețea pedepsei, considerând că eronat prima instanță a aplicat prevederile art. 90 Cod penal în privința inculpatului Șișcanu Alexandru, deoarece nu a ținut cont de circumstanțele cauzei, de criteriile generale de individualizare a pedepsei stipulate în art. 75 Cod penal, precum și de scopul pedepsei penale (art.61 Cod penal).

În opinia apelantului, pedeapsa aplicată de prima instanță nu va restabili echitatea socială, și nu va preveni săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea condamnatului cât și din partea altor persoane.

3.2. Inculpatul Șișcanu Alexandru, a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit, de prima instanță, prin care să fie achitat de sub învinuirea imputată, din motivul lipsei în acțiunile lui a elementelor infracțiunii.

În susținerea solicitării sale, a invocat că, în cadrul ședinței de judecată nu au fost administrate suficiente probe, ce ar demonstra vinovăția lui de comiterea infracțiunii de care a fost învinuit, iar concluziile referitor la vinovăția lui sunt bazate pe presupuneri, or, conform prevederilor art. 389 alin. (2) Cod de procedură penală, sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri.

La fel, a indicat că, prima instanță a ignorat prevederile art. 384 alin.(3) Cod de procedură penală, conform cărora sentința trebuie să fie întemeiată, iar instanța de fond nu și-a motivat soluția și nu a indicat detaliat din ce considerente a ajuns la concluzia că este vinovat de infracțiunea încriminată, limitându-se la transcrierea mecanică a declarațiilor martorilor, fără a le da analiză și fără a indica în ce mod anume ele demonstrează vinovăția lui, precum și la descrierea la general a elementelor infracțiunii de samavolnicie, fără a indica prin ce probe se atestă prezența acestor elemente în acțiunile lui. Or, o simplă rugămintă față de cineva de a trece pe la partea vătămată și de a-i reaminti că trebuie să restituie banii, nu este o samavolnicie.

4. Prin decizia Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 14 noiembrie 2018 au fost respinse ca nefondate apelurile declarate de procuror și de inculpatul Șișcanu Alexandru, cu menținerea hotărârii atacate.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Șișcanu Alexandru de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 42 alin. (3), art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal.

Instanța de apel a indicat că, deși inculpatul nu a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii imputate, vinovăția acestuia este dovedită pe deplin prin cumulul de probe administrate de către organul de urmărire penală, examinate de către instanța de fond și verificate de către instanța de apel, astfel, reținând că, prima instanță a făcut o analiză amplă a probelor cercetate, iar concluziile privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii reținute în sarcina lui rezultă din probele administrate, cărora le-a fost dată o apreciere legală sub toate aspectele, complet și obiectiv.

În această ordine de idei, instanța de apel a notificat elementele constitutive ale infracțiunii de samavolnicie și a menționat că, la caz, latura obiectivă s-a realizat odată ce Diaconu Vasile Ion, Struța Octavian și alte două persoane neidentificate, intenționat au deconectat lumina electrică apartamentul XXXXX, mun. Bălți de la blocul de distribuție electricității amplasat în scara casei, după care așteptând ca cineva dintre locatari să deschidă ușa de la apartamentul în cauză, contrar voinței proprietarilor au intrat în interiorul acestui apartament și, presupunând că au un drept legal de recuperare a banilor, în mod arbitrar și contrar ordinii stabilite de legislația R. Moldova în vigoare, aplicând violență nepericuloasă, Diaconu Vasile i-a aplicat Valentinei Șiucuric mai multe lovituri cu pumnul în regiunea capului, solicitând să le fie transmisă suma de 1 milion și 250 mii ruble, banii primiți de familia Șiucuric în luna octombrie 2014 pentru

lucrul efectuat la Moscova, sub pretextul transmiterii unei pretinse datorii față de Șișcanu Alexandru XXXXX.

La fel, instanța de apel a indicat că în speță a fost dovedită și este prezentă și latura subiectivă a infracțiunii, care se caracterizează prin intenție directă a inculpatului.

Reieșind din circumstanțele cauzei și probele administrate în speța dedusă judecării, instanța de apel a constatat cu certitudine că, acțiunile lui Șișcanu Alexandru întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 42 alin. (3), art. 352 alin. (3) lit. d) Cod penal, adică *participarea în calitate de organizator la comiterea infracțiunii de samavolnicie, exercitarea unui drept legitim sau presupus în mod arbitrar și prin încălcarea ordinii stabilite, însoțită de aplicarea violenței nepericuloase pentru viața sau sănătatea persoanei, soldată cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice.*

Astfel, poziția inculpatului de nerecunoaștere a vinovăției și versiunea acestuia, precum că el nu a comis infracțiunea imputată, instanța de apel le-a considerat neîntemeiate, deoarece au fost combate prin probele prezentate de partea acuzării în sprijinul învinuirii înaintate inculpatului Șișcanu Alexandru.

Referitor la alegațiile procurorului privind individualizarea greșită a pedepsei aplicate inculpatului, instanța de apel a considerat că sunt neîntemeiate, or, verificând legalitatea acesteia, Colegiul penal a reținut că, prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatului Șișcanu Alexandru a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 și 90 Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă legală și echitabilă, și totodată, menționând că, corect a ajuns la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului poate fi obținută prin dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei închisorii pe un termen de probațiune de 4 ani.

6. Decizia instanței de apel, pronunțată integral la data de 12 decembrie 2018, este atacată, la 28 decembrie 2018, cu recurs ordinar de către procuror, care, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu excluderea prevederilor art. 90 Cod penal, și stabilirea unei pedepse de 4 ani închisoare cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, indicând aceleași argumente, care au fost expuse în cererea de apel.

7. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează, că acesta urmează a fi respins ca inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct.1) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Colegiul lărgit consideră nefondate alegațiile acuzatorului de stat sub aspectul temeiurilor de drept prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală – *hotărârea nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale și în acest sens se reține că, instanța de apel, judecând cauza, a constatat că prima instanță i-a stabilit inculpatului o*

pedeapsă legală și echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, ținând cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, stipulate în art.75 Cod penal, precum și de scopul pedepsei penale prevăzut în art. 61 alin. (2) Cod penal, ajungând la concluzia corectă că nu este rațional ca inculpatul Șișcanu Alexandru să execute pedeapsa stabilită și a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, fixând perioada de probațiune, în care condamnatul a fost obligat să nu-și schimbe domiciliul permanent fără consimțământul organului competent.

Astfel, analizând decizia atacată, instanța de recurs conchide, că instanța de apel legal și întemeiat a menținut hotărârea primei instanțe în partea stabilirii pedepsei, deoarece la judecarea apelului declarat de procuror, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, respectând prevederile art. 414 alin. (1), (5) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct. 5 din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

Mai mult ca atât, Colegiul menționează, că temeiurile invocate de către recurent, precum și argumentele acestuia au constituit obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de apel, și asupra acestora instanța judecătorească s-a expus argumentat în hotărârea pronunțată.

Subsidiar, Colegiul lărgit subliniază că, potrivit jurisprudenței CtEDO nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele inferioare. Or, în cazul în care acestea și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c.Finlandei*).

Totodată, Colegiul lărgit consideră necesar de a sublinia că, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal – suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia, or, instituția suspendării condiționate a pedepsei nu trebuie privită ca un avantaj acordat de lege infractorilor, ci trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă.

La fel, se subliniază că, sintagma *suspendarea condiționată* înseamnă liberarea condiționată de la executarea reală a pedepsei sub formă de închisoare cu anumite condiții stabilite de instanța de judecată.

Reieșind din cele expuse supra, Colegiul lărgit constată că instanța de apel și-a argumentat hotărârea în sensul aplicării art. 90 Cod penal de către prima instanță, care corect a ajuns la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă fără izolarea acestuia de societate și va atinge scopul restabilirii echității sociale.

În aceste condiții instanța de recurs consideră, că n-a fost constatată prezența în speța examinată a unei erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate, deoarece instanța de apel n-a admis o eroare gravă de fapt, care ar afecta soluția acesteia.

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit conchide că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursul ordinar declarat de procuror urmează a fi respins, ca inadmisibil.

8. În temeiul art. 434, art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit,

DECIDE:

Se respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Pasat Liliana, cu menținerea deciziei Colegiului judiciar penal al Curții de Apel Bălți din 14 noiembrie 2018, în cauza penală în privința lui **Șișcanu Alexandru XXXXX**.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la **15 august 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Țurcan Anatolie

Judecător

Cobzac Elena

Judecător

Boico Victor